DERDE JAAR, N°. 471 — 1839. — DONDERDAG, 23 MEI.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* . . . . . [illegible]
en *Buitensteden* franco . . . [illegible]

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder . . . . . [illegible] 75.
Elken regel meer . . . . 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling . . . . [illegible]

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 22 Mei. Men schrijft ons uit 's Gravenhage, onder dagteekening van den 21 dezer, het navolgende:

« Zoo ik wel onderrigt ben, moeten vele makelaars te Amsterdam zwarigheid hebben gemaakt tegen het afleggen van den eed, voorgeschreven bij art. 62 van het nieuwe Wetboek van Koophandel, en zouden zij zich bij request tot den Koning hebben gewend, met verzoek, om, op grond van de daarbij aangevoerde bezwaren, van die eedsaflegging te worden ontheven. De overwegingen schijnen geene termen ter inwilliging van dat verzoek te hebben opgeleverd, en moet daarvan aan de requestranten dezer dagen kennis zijn gegeven, met bepaling, dat de eedsaflegging ééne maand, na de dagteekening van het daartoe betrekkelijk besluit zal moeten geschieden. »

— Volgens de laatste uit Indië ontvangen berigten, moeten de heeren Reijnst, raad van Indië en mr. Scholten van Oud-Haarlem, president van het Hooggeregtshof te Batavia, op derzelver terugreis naar het moederland zijn, zoodat hunne aankomst hier te lande dagelijks kan worden te gemoet gezien.

Ook vernemen wij, dat door den gouverneur-generaal een verlof tot herstel van gezondheid is toegestaan aan den heer raad van Indië Nahuijs van Burgst.

Door Z. M. is tot predikant van de eerste klasse bij de hervormde gemeente in Neêrlandsch Indië benoemd de heer J. G. G. Bierhaus.

— Door Z. M. is aan de R. K. gemeente van den Helder en het Nieuwe Diep, voor het bouwen van eene nieuwe kerk, ter vervanging van het tegenwoordig bedehuis, eene subsidie van ƒ 12,000 verleend.

— De aspirant-ingenieur van den waterstaat C. Brunings is benoemd tot ingenieur der tweede klasse, en zulks in de plaats van wijlen W. J. A. Lorentz.

'S GRAVENHAGE 21 Mei. In deze residentie is gisteren gearriveerd, de heer Splittgerber, consul van Pruissen, te Amsterdam.

— Z. D. H. de erfgroothertog van Saksen-Weimar, die zich eenige dagen te Nijmegen heeft opgehouden, is alhier aangekomen.

— Op den 1 Mei jl. is, ingevolge de wet, geprocedeerd ter algemeene vergadering der Notarissen, arrondissement 's Gravenhage, tot de verkiezing van twee leden in de kamer van notarissen, in [illegible] plaats van twee aftredende leden; en bestaat de kamer alsnu uit de navolgende heeren: Jan de Bas, president; Nicolaas Bervoets, rapporteur; Theodorus Welborn Schepman, thesaurier, mr. Martinus Eyssell, Mz., Syndic; Isaac Molenaar, Cz., residerende te Soetermeer; Adrianus Carel van Ogten, Az.; Johannes Willem van den Bergh, secretaris.

— Z. Exc. de gouverneur van Zuid-Holland heeft dezer dagen de navolgende circulaire toegezonden aan de ontvangers en hoogere ambtenaren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, in Zuid-Holland:

« Aan de beslissing van Z. Exc. den Minister van Financiën onderworpen hebbende de vraag, hoedanig de belanghebbenden zouden moeten handelen, om zich voor bekeuring te hoeden, wanneer zij een half of kwart stuk geslacht vee met het schatmerk er aan vervoeren, en het overige gedeelte nog eenigen tijd in hunne slagtplaats laten hangen, ten einde het mede nog onafgehakt te kunnen verkoopen, en omgekeerd, wanneer zij een onafgehakt gedeelte vervoeren zonder schatmerk, terwijl het laatste is gehecht gebleven aan het nog overige gedeelte, dat in de slagtplaats is verbleven, zoo heeft welgemelde Z. Exc., bij resolutie van den 6 dezer, N°. 77, in overeenstemming met het daaromtrent door mij uitgebragt gevoelen, verklaard, dat, wanneer men mogt verlangen om van eenig geslacht stuk vee een onafgehakt gedeelte te vervoeren, het schatmerk behoort te verblijven aan het verdere in de slagtplaats blijvende gedeelte; terwijl aan het te vervoeren gedeelte het schatmerk alzoo niet behoeft te worden gehecht, mits door den ontvanger op het geleibillet worde aangeteekend, dat het schatmerk zich bevindt aan het in de slagtplaats verbleven onafgehakt gedeelte.

« Ik heb de eer het vorenstaande, bij deze, ter uwer kennis te brengen, met uitnoodiging om, ieder voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar te gedragen, en toe te zien, dat dien overeenkomstig worde te werk gegaan. »

Part. Corresp. BRUSSEL 21 Mei. Aanstaanden Donderdag zal het proces tegen de heeren Bartels en Kats eenen aanvang nemen. Het openbaar ministerie zal bij deze gelegenheid door de advocaten-generaal de Bavay en d'Anethan worden waargenomen.

De generaal Skrzynecki bevindt zich steeds in deze hoofdstad en leeft zeer afgetrokken, hoezeer het waarschijnlijk is, dat hij niet in België zal blijven. De geruchten omtrent een op handen zijnde vertrek naar Londen schijnen echter voor als nog voorbarig te zijn.

Heden is in de Kamer der Afgevaardigden door den heer de Brouckère het rapport der centrale sectie uitgebragt over het ontwerp van wet, betreffende de vreemde officieren in Belgische dienst, wier getal 37 bedraagt, namelijk 23 Franschen, 13 Polen en 1 Sakser. Dit ontwerp schijnt echter eenen hevigen tegenstand te zullen ontmoeten, op grond, dat het eene onregtvaardigheid zoude zijn, bij het ter zijde stellen van vele Belgische officieren, vreemdelingen in het leger te behouden. De centrale sectie heeft de verwerping daarvan voorgedragen, doch daarentegen voorgesteld, om de wet van 22 September 1831, waarbij het gouvernement is gemagtigd, voorloopig vreemde officieren in dienst te nemen, voor twee jaren te verlengen.

BRUSSEL 21 Mei. Een der dagbladen berigt, dat onze minister van Oorlog aan Vorst Leopold een ontwerp van organisatie voor het leger heeft aangeboden, waarbij 15 generaals en kolonels, en 300 officieren van minderen rang, op pensioen of halve soldij worden gesteld.

— Gisteren is er aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken een kabinetsraad gehouden. Ook verleden Zondag is de Raad van ministers, onder voorzitterschap van Vorst Leopold, vergaderd geweest.

— De Kamer der Afgevaardigden heeft zich gisteren met de behandeling der ontwerpen van wet betreffende Limburg en Luxemburg bezig gehouden. De beraadslagingen daarover hebben niets belangrijks opgeleverd. Alleen heeft de minister van Openbare Werken, bij den aanvang der zitting, drie crediten aangevraagd, te zamen 385,802,47 francs, tot het ondernemen van verschillende werken aan de kanalen van Gent naar Terneuzen, en van Brussel naar Charleroy, en tot het voldoen der te voren bepaalde schade-vergoeding aan de concessionarissen van eerstgenoemd kanaal.

FRANKRIJK.

[illegible] Mei. De dag van gisteren is beter afgeloopen, dan men verwacht had. De rust is in generlei opzigt gestoord geworden, en de genomen maatregelen, om elke poging tot oproer op de krachtdadigste wijze te keer te gaan, is met den gewenschten uitslag bekroond geworden. Al de wachtposten waren verdubbeld, een bataillon van elk regement was in de kazernen geconsigneerd, en de municipale garde is den geheelen dag onder de wapenen geweest. Alles schijnt zich tot een valsch rumoer bepaald te hebben.

— De gewone *Correspondentie* zegt, dat het gisteren door den *Constitutionnel* medegedeelde berigt van het overlijden van Barbès van allen grond ontbloot is.

— Dezen nacht ten 2 ure, heeft men op de *Boulevard de Gand*, in de nabijheid van *le Café Tortoni*, een gedeelte van eenen muur met kruid doen springen. Deze omstandigheid, welke met het bouwen van een huis in verband staat, heeft eene groote opschudding verwekt, en een gedeelte der municipale garde op de been gebragt.

— Het dezer dagen verspreide gerucht, dat er te Lyon en Straatsburg, ten gevolge van de jongste oproerige tooneelen te Parijs, arrestatiën zouden hebben plaats gehad, heeft zich tot dus verre niet bevestigd.

— Als eene merkwaardige bijzonderheid heeft men opgemerkt, dat dezelfde persoon, die in Julij 1830 de driekleurige vlag van de torens der hoofdkerk *Notre-Dame* heeft opgestoken, alsnu in het oproer van den 12 dezer door eenen stads-sergeant doodelijk is getroffen geworden.

— Omtrent het jongste oproer te Parijs, leest men in een der dagbladen een artikel, waarin men de volgende zinsneden opmerkt:

« De orde heerscht op nieuw in de hoofdstad der beschaving; doch welke soort van orde? Juist dezelfde orde, welke vijf minuten vóór het oproer bestond; de orde, die het oproer niet belet heeft uit te breken, te verheerderen, te dooden en op den 12 en 13 Mei al de beschikbare strijdkrachten van Parijs, zoowel de linietroepen als de municipale en nationale garde, bezig te houden, om ten slotte zijnen eigen dood te sterven en aan een Ministerie het leven te geven, hetwelk niemand zich in staat achtte te doen geboren worden.

« Maar, in 's Hemels naam, of liever, in naam van Europa, dat u gadeslaat, wat beteekent eene orde, met bijkans periodieke volksbewegingen en oproeren onophoudelijk vermengd en afgebroken? Is eene afwisselende koorts daarom minder eene koorts? Gij zijt den 14 even gerust, als gij het den 13 waart; doch heden, zoowel als eergisteren, zijt gij in uwe grondslagen verzwakt; de stutten ontbreken u; gij kunt aan u zelven en aan de u omringende Mogendheden den eenen dag niet meer waarborgen dan den anderen dag geven; te vergeefs noemt gij den opstand een ongeval (*accident*); dat ongeval is uw dagelijksch leven, in afwachting, dat het eindelijk uw dood worde.

« Indien het jongste oproer, door eene bijzondere toelating der Voorzienigheid, zich bij een enkel etmaal bepaald heeft, het is, naar uwe eigen bekentenis, omdat er slechts questie was van 400 personen, wier *cocarde* niemand kende, die generlei overeenstemming noch bij het leger, noch bij de arbeidende klasse opwekten, die zelfs niet eens eene banier vertoonden, en in weerwil van dit alles, hebben zij gedurende 24 uren den strijd volgehouden, de wachtposten ontwapend, het stadhuis ingesloten en de Tuileriën bedreigd; wat zoude er dus worden van eenen ernstigen en eendragtigen opstand van al de republikeinen der hoofdstad, door al de legitimisten ondersteund en door al de Bonapartisten toegejuicht?

« En zoo twee dagen noodig zijn geweest, om eenen hoop ellendelingen te bedwingen, veronderstelt dus eens Lodewijk Philips door de radicalen van alle partijen aangevallen, vermenigvuldigt dan de uren van de worsteling met het getal der belegeraars, en zegt vervolgens, hoeveel tijd de strijd zoude duren, en aan wie ten slotte de overwinning verblijven!

« Zoodanig toch is het Parijs, dat Europa doet beven! Ziet daar den Koning, welken een handvol avonturiers op het punt waren van zijnen troon te stooten! De legitimisten bewaarden hunne krachten voor den parlementairen wolstelstrijd, de republikeinen voor eene onzigtbare toekomst, welke zij in hunne droomen ter naauwernood gewaar worden; eensklaps treden uit de morsigste schuilhoeken vier honderd haveloze bandieten te voorschijn, verklarende Lodewijk Philips niet langer te willen dulden, — en gedurende eenen geheelen achtermiddag, eenen geheelen nacht, eenen geheelen morgen, ziet gij den [illegible] troon waggelen! En de ambassadeurs gaan voort met het zenden van dépêches, waarin zij hunne vrees en hunnen eerbied aan den dag leggen voor den uitverkoren van 1830; voor den Æolus, die de winden loslaat; voor den Vulcanus, die den bliksem smeedt; voor den Jupiter, die denzelven slingert, waar het hem goeddunkt!

« Arme Æolus! arme Vulcanus! arme Jupiter!

« Wat ons betreft, dit oproer, hoewel het minst gevaarlijke van alle, die boven het hoofd van den Koning der Franschen zich hebben verheven, komt ons voor tevens de meeste beteekenis te hebben. Eene zoo langdurige worsteling, tegen eene zoodanige nietigheid, verraadt overigens een gouvernement zonder vastheid en zonder veêrkracht. Indien eenige ellendelingen, door niets aangemoedigd, alzoo onverwacht het Koningschap aangrijpen, hetzelve den grond voet voor voet betwisten, en onder deszelfs verdedigers even vele mannen doen sneuvelen als zij in hunne eigene gelederen tellen, wat zal er dan van dat Koningschap worden op den dag, dat al de belangen, welke door hetzelve worden beleedigd en verbitterd, onder eene bekende banier en vastberaden aanvoerders, aan hetzelve den strijd zullen komen aanbieden?

« *Et nunc reges intelligite!* »

— Het onderzoek der begrooting heeft in de bureaux van de Kamer der Afgevaardigden eenen aanvang genomen. In het 2, 3, 5, 6 en 8 bureau zijn reeds de leden benoemd, die de commissie moeten uitmaken, welke met het uitbrengen van het algemeen rapport zal worden belast. Deze keuzen zijn in het voordeel der tegenpartij uitgevallen. Van de tien benoemingen behooren slechts twee tot de ministeriële partij.

— Dezer dagen zijn vier groote vaandels, met de groene, blaauwe en roode kleur, te St. Juan d'Ulloa door onze marine op de Mexicanen veroverd, in den koepel van de kerk der Invaliden geplaatst geworden. Deze

MENGELWERK.

EENE HALVE SIGAAR.

Eene kleinigheid kan dikwijls aanleiding geven tot groote gebeurtenissen: hiervan werd ik nog kortelings overtuigd.

De heer SEMMEL was jong gehuwd met eene beminnelijke vrouw, wier minzaamheid haar door allen, die haar omringden, hoog deed schatten: altoos, wanneer zij sprak, zweefde op haar gelaat een vriendelijke lach; en zelfs ten opzigte van hare dienstboden was haar omgang van eene gemeenzaamheid vergezeld, die, hoe zeer zij vertrouwen verwekte, somwijlen wel tot misbruik werd [illegible].

Haar echtgenoot was [illegible] van aard; zijn karakter helde ligt tot achterdocht over, en de opgeruimdheid van zijne gade veroorzaakte hem dikwijls onrustige oogenblikken, welke te menigvuldiger voorkwamen, naar mate zijne zaken hem alleenmalen uit de stad riepen. Deze afwezigheden waren wezenlijke folteringen voor hem, en alleen de drokte zijner bezigheden kon [illegible] gedachten verstrooijen, welke zijn brein benevelden. De opgeruimdheid van zijne vrouw kwam hem voor als ligtzinnigheid: zij was met ieder zoo vriendelijk, zoo gemeenzaam, en hoe ligt kon een afgerigt verleider hier van gebruik maken. Ten einde zich daaromtrent te verzekeren, kwam hij dan ook altijd eenen dag vroeger terug dan hij haar berigt had; dit was intusschen zulk eene vaste gewoonte geworden, dat zijne gade er altijd op rekende.

[illegible] zaak van belang had hem naar de hofstad geroepen; niet alleen was hij langer opgehouden dan hem aangenaam was, maar het was, als of zijne kwelling in alles, wat hem omringde, voedsel moest vinden. Aan de open tafel, in het verblijf, waar hij zich begeven had, ontmoette hij een paar van die losinnige knapen, die over niets anders spraken dan van overwinningen, op de vrouwelijke standvastigheid behaald. Om de zwaarmoedige luim, waarin hunne onbescheiden gesprekken hem hadden gebragt, een weinig te verzetten, had hij zich naar den schouwburg begeven; maar nog ongelukkiger voor hem, stelde men [illegible] welke de Franschen ons heden ten dage zoo mild beschenken, en waarin aan de vrouwelijke deugd geen hooge graad van standvastigheid wordt toegekend. Tot overmaat van ellende, meende hij in het voorkomen, den toon en de gebaren van de kunstenaresse, welke de wankele schoone voorstelde, eene verbazende overeenkomst met zijne vrouw te vinden; en het vreeselijke denkbeeld kwam in hem op, dat eene geheime bestiering hem naar den schouwburg had geleid, om hem tot de ontdekking der trouweloosheid van zijne gade voor te bereiden.

Allermoeijelijkst viel het hem zijne zinnen in zoo verre bijeen te houden, om zijne zaken te verrigten; met de grootste inspanning bragt hij dezelve ten einde, en schreef nu een' brief, dat hij waarschijnlijk nog langer opgehouden zou worden; doch niet lang daarna begaf hij zich zelf op reis.

Indien immer iemand de groote nuttigheden der spoorwegen en stoomvoertuigen had mogen beseffen, dan was het de heer SEMMEL; ieder uur scheen hem voor het minst eene maand: de zwartste gedachten maakten zich meester van zijne herselen. Hij meende niets anders dan zijne vrouw in de armen van een' verleider te zullen verrassen, en het eene ontwerp van wraak volgde in zijn brein het andere op; in diep gepeins verzonken, had hij geene andere afleiding dan zijne snuifdoos, welke onophoudelijk in zijne handen speelde, en waaruit hij voortdurend groote grepen tusschen de vingers nam, en in den neus of ook wel naast den neus stopte, zoodat zijn gelaat een zeer vreemd aanzien kreeg.

Tot opheldering ook van hetgeen volgen zal, dient gezegd te worden, dat SEMMEL nimmer tabak rookte, hetgeen voor hem wel te bejammeren was; want, in weerwil van alles, wat de groote WIELAND ten laste van den tabak heeft ingebragt, valt het niet te ontkennen, dat met den rook van dit kruid menig eene booze luim afdrijft. KOTZEBUE heeft wel gezegd, dat de mannen meer kwade luimen hebben dan de vrouwen, dewijl zij niet als de laatste kousen breijen. Wij gelooven echter, dat het vriendelijke pijpje het kousenbreijen zeer wel vervangen kan. Het is waar, het eene wint en het andere verslindt; maar, aangezien, dat bij het rooken nog altijd iets voordeeligs gedaan kan worden, komt het toch weder op hetzelfde uit.

Met een hart vol angst en kommer naderde de ongelukkige zijn huis. Hij had zich voorgenomen al zijne aandacht in te spannen, om te ontdekken, of er bij de ontvangst van zijne vrouw [illegible] zoude heerschen; zijne onverwachte komst zoude haar zeker verrassen. Dadelijk bij zijn binnenkomen vroeg hij met eene zekere onstuimigheid naar zijne gade: en hierop ontving hij het berigt, dat zij niet te huis was, doch tevens meende hij in de antwoorden, welke hem de huisbedienden gaven, eenige verlegenheid te bespeuren. Hierdoor onrustiger geworden, wekte hij bekommering bij de bedienden, die elkander bedenkelijk aanzagen. Nu meende hij zijne schande op hunne aangezigten te lezen; hij stoof naar binnen: hier droeg alles het kenmerk, dat er bezoek was geweest, de liqueurglazen stonden nog op de tafel, en zijn argwaan rees al hooger, toen de huisknecht met eenige verlegenheid binnenkwam, om alles op te ruimen. « Wie is hier geweest? » vroeg hij onstuimig. « Ik weet het niet, mijnheer! » antwoordde de knecht bedremmeld. « Gij weet het niet, gij weet het niet, » sprak nu de, naar zijne meening, meer en meer overtuigde man, met zulk eene gramschap, dat de bediende de vlugt nam, zich beginnende te verbeelden, dat zijn meester door eene vlaag van krankzinnigheid werd overvallen. Hierdoor nog meer verontrust, wandelde SEMMEL met groote schreden, de verwilderde blikken naar den grond geslagen, het vertrek op en neder. — Wat ontwaarde zijn oog! naast de plaats, waar zijne vrouw gewoonlijk zat, lag eene sigaar op den grond! Met drift raapte hij dezelve op en zag, dat zij aangestoken was geweest. O welke verschrikkelijke gedachten kwamen hierbij voor zijn' geest; hij stelde zich maar al te levendig voor, wie den rooker had doen vergeten zijne sigaar in brand te houden. Zorgvuldig stak hij dezelve bij zich, als een overtuigend bewijs der misdaad, en stoof de deur weder uit, in de hoop zijne gade in hare schuldige wandelingen te verrassen en te beschamen.

Met de drift van een' wolf, die op prooi uitgaat, doorkruiste hij alle wandelwegen, maar vruchteloos; hij zag noch de vermeende trouwlooze, noch haren begunstigde.

Intusschen was zijne gade van een bezoek, hetwelk zij bij eene vriendin had afgelegd, terug gekeerd, en de dienstboden verhaalden haar de terugkomst van mijnheer, doch vergaten daarbij niet te melden, hoe zonderling hij zich had gedragen, hetwelk veel meer verwondering dan verkleefdheid geschiedde, en waarbij een buitengewone drift werd gemaakt, zoodat de goede vrouw zeer natuurlijk door eene angstige ontsteltenis werd aangegrepen.

Na eenigen tijd kwam de [illegible] terug, [illegible] welke zijne ziel folterden, op het gelaat. Zijne vrouw kwam hem te gemoet, maar niet met die gulle blijmoedigheid, waarmede zij anders gewoon was hem te ver-

vaandels hebben meer dan 20 voet in den omtrek. Op dit oogenblik bevinden zich in genoemde kerk ongeveer 800 Spaansche, Portugesche, Algerynsche, Turksche, Arabische vlaggen en vaandels. De *Moniteur Parisien*, dit mededeelende, voegt er bij, dat, indien wij nog in het bezit waren der 4,500 Pruissische, Oostenrijksche, Engelsche en Russische vaandels, die in 1814 zijn verbrand geworden, Frankrijk de schoonste verzameling van roemrijke trofeën zoude hebben, welke in de wereld bestaat.

— Het Fransche smaldeel, dat onder bevel van den schout-bij-nacht Lalande in de Middellandsche zee kruist, bestaat uit de linieschepen *l'Hercule* en *le Triton*, de brik *Bougainville* en de korvet *Favorite*. Den 30 der vorige maand was deze zeemagt te Smirna en hadden de Turksche en Egyptische vlooten geenerlei beweging gemaakt. Het Oostenrijksche escader bevond zich in den Archipel. De Engelsche vloot was te Malta, Corfu en Tunis verspreid, en is zamengesteld uit de linieschepen, *Prinses Charlotte*, *Vanguard*, *Asia*, *Meridian*, *Rodney*, *Bellerophon* en *Talavera*, en het fregat *Castor*.

— De tentoonstelling van voortbrengselen der Nijverheid gaat voort de algemeene aandacht tot zich te trekken. Algemeen komen de berigten overeen, om aan deze tentoonstelling grooten lof toe te brengen, en moet dezelve inderdaad, zoo door de verscheidenheid als door de volkomenheid der producten, eene bijzondere waarde hebben.

— De bekende danseres Taglioni is uit St. Petersburg alhier teruggekeerd. Naar men verneemt, zal zij zich naar Londen begeven, alwaar zij een aanzienlijk engagement aan een der schouwburgen moet hebben.

— Te Toulouse is den 17 dezer de rust op eene ernstige wijze gestoord geworden, ten gevolge van een bloedig gevecht tusschen de bakkers en de timmerlieden dier stad, welke sinds lang eenen heimelijken wrok tegen elkander hadden. Verschillende slagtoffers zijn daarbij gevallen, hoewel de tusschenkomst der militaire magt daaraan een spoedig einde heeft gemaakt. De voornaamste belhamels zijn in hechtenis genomen, en is tegen dezelve een regterlijk onderzoek bevolen.

BAYONNE 16 Mei. In weerwil van de verwachting, dat de generaal Espartero eindelijk zijne krijgsoperatiën met kracht zoude doorzetten, schijnt deze veldheer zich voor het oogenblik bij de vermeestering van Ramales en Guardamino te bepalen. De aangekondigde beweging in de rigting van Balmaseda heeft geen' voortgang gehad. Marotto moet zich echter op eenen aanval voorbereid hebben, en dien ten gevolge al de troepen onder zijne bevelen op het bedoelde punt vereenigd, ten einde aan den graaf van Luchana den meest krachtdadigen tegenstand te kunnen bieden.

SPANJE.

MADRID 13 Mei. Ons Ministerie schijnt bij voortduring met moeijelijkheden te moeten kampen. In plaats van den nieuw benoemden minister van Financiën, Don José Ferruz, is Don Domingo Ximenes benoemd. Omtrent het Ministerie van Binnenlandsche Zaken is nog niets met zekerheid bekend. De heeren Estrena, Armandariz, Huet, Silvela en Fernèle komen daarvoor in aanmerking.

Het programma van het nieuwe ministerie blijft steeds raadselachtig, hoewel men algemeen gelooft, dat hetzelve gematigde beginselen zal volgen. Ook spreekt men van eene bijeenroeping der Cortes.

— Volgens sommige berigten, zou het doel van de verschillende krijgsbewegingen van Cabrera geweest zijn, om zich van het kasteel van Alcara meester te maken, hetwelk hij alsdan zou hebben versterkt, om door die stelling de gemeenschap met den weg naar Frankrijk af te snijden. Intusschen is hem zulks door de troepen van Amiros belet.

DUITSCHLAND.

VAN DE MONTENEGRIJNSCHE GRENZEN 28 April. De Woyewode van Grahorro en nog 5 aanzienlijke inwoners van dat district zijn nog steeds als gijzelaars bij den Pacha van Herzogewina, ofschoon het gevraagde losgeld hem reeds is ter hand gesteld. Ali-Pacha trotseert steeds elk gevoel voor regt en menschelijkheid. Vier inwoners van Graborro, die onlangs uit Mostar kwamen, om hunnen Woyewode te bezoeken, zijn op uitdrukkelijk bevel van den Pacha van het leven beroofd. Meer dan ooit zijn de gemoederen der Montenegrijnen door deze gebeurtenissen tegen den Pacha verbolgen, en bloedige gevolgen schijnen onvermijdelijk.

KARLSRUHE 14 Mei. Sedert eenigen tijd bestaan er oneenigheden tusschen de troepen van verschillende wapenen, welke zich alhier in garnizoen bevinden; ten gevolge waarvan gisteren avond op verschillende plaatsen twisten en vechtpartijen hebben plaats gehad, bij welke laatste ook, naar men zegt, eenige militairen zouden gewond zijn. Heden avond zal de taptoe reeds ten 8 ure geslagen, en een gestreng toezigt gehouden worden.

LEIPZIG 17 Mei. Het door de universiteit en de stads regering op den 10 Mei dezer uitgegeven programma deelt nadere bijzonderheden mede, omtrent de te vieren feestplegtigheden, op den 18 en 19 Mei aanstaande, bij gelegenheid van den geboortedag des Konings, en den gedenkdag aan de 300 jaren geleden plaats gehad hebbende hervorming.

Tot het bijwonen van de door Dr. Hermann in de Latijnsche taal te houden redevoering, alsmede tot het deelnemen aan het diner, in het schuttersIocaal, zijn verschillende uitnoodigingen aan de naburige universiteiten van Halle en Jena gezonden. Naar men zegt, zal de illuminatie der stad nagenoeg algemeen, en bijzonder glansrijk zijn. De fakkeltogt op den avond van den 19 dezer zal door eene talrijke menigte worden gehouden. Het in de Latijnsche taal opgestelde uitnoodigings-geschrift, tot het bijwonen der godsdienstige plegtigheden, door den deken der theologische faculteit, den kerkeraad Dr. Winer, handelt over den oorsprong der theologische faculteit aan de hoogeschool te Leipzig.

— Heden werd alhier de vijfde algemeene vergadering der aandeelhouders in den Leipzig-Dresdener spoorweg gehouden. In zijne aanspraak zegt de heer directeur, ridder Harkort, dat het als zeer opmerkenswaardig is te beschouwen, dat, in weerwil van de onvolkomenheden, die aan zulke nieuwe ondernemingen steeds eigen zijn, van de 600,000 personen, die tot heden de reis over den gezegden spoorweg gedaan hebben, slechts een enkel persoon eenigzins zwaar is gekwetst geworden.

HANOVER 18 Mei. Den 11 Maart ll. overleed te Basfeld de predikant Bartels in den onderdom van ruim 88 jaren. Sedert 63 jaren en 5 maanden was hij leeraar dier gemeente, in welke slechts drie personen leven, die hij niet heeft gedoopt.

Part. Corresp. FRANKFORT 19 Mei. Gisteren avond is Z. K. H. de kroonprins van Pruissen, in goeden welstand van Wetzlar, alhier aangekomen, en in het logement *de Roomsche Keizer* afgestapt. Z. K. H. is vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudanten den generaal von Neumann, den overste von Röder en den overste Belau. Bij Hoogstdeszelfs aankomst werd Z. K. H., door den Pruissischen generaal der infanterie en gezant bij de Bondsvergadering, von Schöler, vergezeld van de overige diplomatische ambtenaren, ontvangen. Heden ochtend woonde Z. K. H. de godsdienstoefening bij, in de Fransche Gereformeerde kerk, en vertrok daarna naar Darmstadt, ten einde aan het groot-hertogelijke hof aldaar te dineren; doch Z. K. H. zal nog dezen avond van daar alhier terug keeren, om een glansrijk feest bij te wonen, dat ter eere van Z. K. H. door den heer von Schöler zal worden gegeven. Morgen voormiddag verlaat Z. K. H. deze stad, maar begeeft zich eerst naar Bieberich en van daar, per stoomboot, naar Mainz. Van Mainz vertrekt Z. K. H. naar Creuznach en vervolgt zoo Hoogstdeszelfs inspectie-reize langs den Rijn; waarschijnlijk vergezeld van den Koninklijk Pruissischen gezant te 's Gravenhage, den graaf von Wylich und Lottum, die in den afgeloopen nacht mede alhier is aangekomen.

Z. M. de Koning van Beijeren wordt eerst den 6 Junij uit Rome in Munchen verwacht, daar Z. M. het den 26 dezer te Rome plaats hebbende feest der heiligverklaring wil bijwonen.

STADSNIEUWS.

ONDERTROUWD. 16 Mei W. Verschuur en G. Renninghoff. — J. T. Furstner, wedur., en A. Lansink, wed.

GETROUWD. 16 Mei J. H. Koopman en J. M. van den Bergh. — J. van Eeghen en C. C. van Eeghen.

BEVALLEN. 19 Mei H. A. Waller, geb. Oijens, Z. — A. M. Wasserbäch, geb. Reuter, D. — 20 Mei D. G. Buhrs, geb. van Ebbing, Z. — Te *Rotterdam*, 20 Mei A. C. G. de Berset, geb. Ten Sande, D.

OVERLEDEN. 16 Mei R. Bondix, 57 j. — 17 Mei A. P. Smeenk, geb. Sevrij, 62 j. — 19 Mei H. C. S. Rente Linsen, 80 j. — Te *Amersfoort*, 16 Mei, P. W. S. Maas, 4 m.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 22 Mei, 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven	laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld.. a 2½	55	¼	1/16	55 1/16	⅛	1/16
Dito............» 5	102¼	¾	7/16	102 7/16	⅝	7/16
Uitgestelde dito...»	1	1/16	1/32	»	»	»
Kansbiljetten......f	27	¼	⅛	27 1/16	⅛	»
Amortisatie-Syndic..» 4½	95	½	¼	95 5/16	⅜	5/16
Dito..........» 3½	79¾	80¼	80	80	»	»
Handel-Maatschappij» 4½	181¼	182	181½	181½	¾	½
Nieuwe dito.....» 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837.» 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok......» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening..» 4	»	»	»	»	»	»
Dito...........» 5	98¾	99¼	98 15/16	98 15/16	99	98 15/16
Aandeelen Kansb...» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.»	113¼	¾	½	113½	»	»
Aand.Rijn-Spoorw..» 4½	102¾	103¼	103½	103	½	½
FRANKR...Inschrijving G. B...» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito............» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE...Leening Ardoin's...» 5	18½	19	18¾	18 11/16	¾	11/16
Dito onbep.Stukk.» 5	»	»	»	»	»	»
Passive...........»	»	»	»	»	»	»
Deferred..........»	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde»	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito...» ½	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS...Certific. bij L. & R.» 5	93¾	¾	⅞	93⅞	[illegible]	»
Dito *Falc. & Co.*..» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere*» 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs...» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND...*H.&C.*1798, 1816.» 5	104¾	105¼	104⅞	105	»	»
Dito 1828, 1829.» 5	105	½	⅛	105⅛	»	»
Dito 1831, 1833.» 5	98	½	¼	»	»	»
Oblig. te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg...» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr in Assign...» 6	»	»	»	»	»	»
Certific. van dito...» 6	69¾	70½	70	70	¼	»
POLEN....Aandeelen à fl. 300.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500.» »	140¾	141¾	141¼	141¼	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50.» »	127½	129	128½	»	»	»
Neg. Londen 1830..» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR...Aandeelen à fl. 100.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250.» »	»	»	»	»	»	»
Metaliek.........» 5	103¼	¾	⅜	103⅜	½	»
Dito...........» 3	»	»	»	»	»	»
Dito...........» 2½	»	»	»	57 7/16	»	»
Dito te Londen..» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb.*Goll&Co.*..» 5	101¼	½	⅜	101⅛	»	»
Dito...........» 4	»	»	»	»	»	»
N.Ween.Aand.fl.500» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito....» 5	77¾	78	77⅞	77⅞	78	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*...» 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting....» f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

Geen bijzonder staatkundig nieuws zijnde, dat eenigen invloed op den stand der Effecten konde hebben, bleef de markt in binnenlandsche Fondsen in hare vorige gesteldheid; alleen was de prijs der Integralen en Kansbilletten weder iets minder dan gisteren. In Aandeelen Handel-Maatschappij vertoonden zich eenige verkoopers, waardoor dezelve, bij eenige affaire, weder eene prijsvermindering van ½ pCt. leden. In Aandeelen Rijn-Spoorweg komt eenige meerdere speculatie, en vonden dezelve, bij tamelijk veel handel, tot verhoogden koers koopers, zoowel contant als op tijd. Aandeelen Haarlemmer mede iets williger.

In vreemde Fondsen was, uitgezonderd in Columbianen, die weder iets beter waren, over het algemeen, bij weinig handel, geene noemenswaardige variatie.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 20, 19⅞. Peru 12⅝. Coup. Columbia onb. f 4 5/16. Dito enk. f 4 3/16, ¼. Dito Ardoins Nov. 1837 à Mei 1839, 10⅞.

Koers van het Geld. Beleening 3¼. Polongatie 3¾, 4. Wissel-Disconto 3½ pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 55 1/16. Kansb. f 27 1/16, ⅛. Handel-Maatsch. 181½ à ⅝. Ardoins à £ 85. 18 11/16.

Heden bij partij 123, 124 ℔ nieuwe Rostocker *Rogge* f 180, 182.
Heden werd 9 Vats *Koolzaad* op September voor £ 52½ gedaan.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 20 Mei.

Inschr. op ult. 5 pCt. 111.10.
dito contant. 5 » 111
dito op ult... 3 » 81.40.
dito contant.. 3 » 81.30.
Bank-Actiën... fr. 2725.
Bank bij Lafitte. fr. 1075
Spanj. Ardoins. 5 pCt. 20, 19¾, ⅞.
Passive...... » 4¾.
Haïti........ fr. 425.
Napels, *Falcon*. 5 » 101.80.

De stemming der beurs blijft steeds dezelfde, en waren Fransche Fondsen weder aangeboden; 3 pCt. openden op 81.40, daalden tot 81.25, doch bleven ten slotte weder 81.35. Er waren geene geruchten in omloop; alleen merkte men op, dat die speculanten, welke vroeger veel gekocht hebben, voortdurend blijven realiseren. Na de beurs: 3 pCt. 81.35.

Wisselk. Amst. 1/m 57 1/16; 3/m 57 7/16.

ANTWERPEN, 21 Mei.

Metaliek.... 5 » 107⅝
Partialloten... f 472
Loten fl. 500. » 307.
Nassau Loten. » 21¼.
Darmst. Loten. » 23¼
Pol. Lot. fl500. » 140⅝.
dito 300. » 119¼.
Ardoins...... 5 pCt. 18¾.
Brazilië...... 5 » 78.
Napels, *Falcon* 5 » 95.
Denemarken... 3 » 74⅝.
Pruiss. Loten. 127.
België....... 5 » 101⅝.
dito 3 » 72¼.

De handel in Fondsen was algemeen onbeduidend. Ardoins openden op 18 11/16, en blijven 18 11/16 g, ¾ p. Premiën waren meer aangeboden; op 1/m 18¾ d ¼. Coupons 11 g. Het onveranderde merk van Parijs was vroegtijdig bekend. In Belgische Fondsen was mede geene variatie; alleen waren de Aand. in de *Société de Commerce* iets flaauwer, 91½ g.

BRUSSEL, 21 Mei.

De beurs leverde heden niets meldenswaardigs op, en bleven de Fondsen, met weinig handel, op hunne prijzen van gisteren; 5 pCt. 101⅝, 4 pCt. 92⅝, 3 pCt. 72. Ardoins waren zeer vast, 18⅝ g. zonder verkoopers.

BERLIJN, 17 Mei.

Pruiss. Leen.. 4 pCt. 102⅝.
dito Loten.. » 72⁵/₁₂.
Metaliek...... 5 » 109⅝.
Bank-Actiën... 1048.
Loten fl. 500.. » 138¼.
Rusl. Hamb... 5 » 108¾.
dito Londen... 5 » 112²/₃.
dito 1831 en 33. 5 » 103⅝.
Pol. Lot. fl. 500 pCt. 79¼.
dito 300 » 67⅞.
Holland...... 2½ » 53⁵/₆.
Kansbilletten.. } 3²/₃.
Restanten.... }
Denemarken... 3 » 75.

Van vreemde Fondsen waren de koersen, bij weinig handel, grootendeels iets flaauwer; Pruissische, bij vrij veel affaire, onveranderd.

FRANKFORT A/M, 19 Mei.

In de *Effecten-Societeit* werden heden Hollandsche 2½ pCt. à 54 11/16 à ⅝, en Ardoins a 5¾ à ⅞ verhandeld.

WEENEN, 15 Mei.

Metaliek...... 5 » 107¼.
dito 4 » 101⅝.
[illegible]
Loten fl. 500.... » 133⅞.
Bank-Actiën... f 1523.
Wissel. Amst. 2/m 137¼.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar TRIEST, het Hanoversch galjootschip *de Vrouw Martha*, Kapt P. J. Hüster. Adres bij de Wed. Jan van Wesel en Zoon, en Jan Corver en Comp.

Scheepstijdingen.

Kapt. Kievyt, v. Batavia, in Helvoet binnen, rapporteert den 6 Jan in de Straat Sunda bij het Prinsen Eiland gepraaid te hebben het schip Hendrika, Kapt. Admiraal, v. Batavia n. Rotterdam, (sedert te St. Helena geweest); den 13 Mei het schip Maria, Kapt. Bos, v. Suriname n. Amsterdam; en den 18 dito gepasseerd te hebben een Hollandsch driemastschip, toonende eene roode vlag met №. 463.

Kapt Denys, v. Messina, te Antwerpen aangekomen, heeft den 3 April, (waarschijnlijk 3 Mei) op 36° N. br. en 5° W. l. gepraaid: het schip Vierge Marie, Kapt. Beckman, v. Masseille n. Antwerpen.

Volgens particulier berigt, is den 21 Mei in Helvoet binnengekomen: het schip Rhoon en Pendrecht, Kapt. Schaap, van Batavia.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 21 Mei O. en stilte. — J. A. Witt, Concordia, Suriname. A. G. Smajevich, Gozo, Londen.

VLIE 20 Mei N. W. — Niets.

TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 21 Mei Z. O. stil. — Gisteren nog: O. Kievyt, Eliza, Batavia.

welkomen. Zijn voorkomen scheen haar hetgeen de dienstboden haar verhaald hadden, niet alleen te bevestigen, maar zijn aanblik boezemde haar een' te grooter schrik in; met eene bevende stem zeide zij hem «welkom!» maar de ontroering deed haar vergeten in zijne armen te snellen.

«Gij hadt mij nog niet terug gewacht?» zeide hij, op eenen toon, welke al zijne verbittering te kennen gaf.

«Ik weet wel,» antwoordde zij, «dat gij er altijd genoegen in vindt, mij te verrassen.»

«En ditmaal niet aangenaam,» beet hij haar toe.

Eene koude rilling overviel zijne gade; met bevende lippen stamelde zij: «Waarom niet aangenaam, mijn lieve man? Hoe kunt gij zoo wonderlijk zijn?»

«Wonderlijk, mevrouw? Ik ben zoo min wonderlijk als lief; ik rook geene sigaren.»

«Nu meende de goede vrouw te moeten gelooven, dat het er geheel bij hem doorliep. «Sigaren?» vroeg zij sidderende.

«Ja, mevrouw, ja, sigaren, sigaren; eene sigaar kan veel te weeg brengen; meer dan gij vermoeden kunt. Eene sigaar is dikwijls genoeg, om eene schuldige te overtuigen; eene sigaar vervliegt niet altijd in rook, maar kan van het vuur gespaard zijn, om eerloozen als eene gloeijende kool op het hoofd te branden.» Dit gezegd hebbende, snelde hij weder ter kamer uit, trok de deur hevig achter zich toe, en liet zijne vrouw in de doodelijkste ontsteltenis achter.

Het hevig toeslaan van de huisdeur deed haar vermoeden, dat hij dezelve was uitgegaan. Zij zamelt hare krachten bijeen, en beveelt den huisbediende hem te volgen; maar deze zag hem niet, en kon dus ook niet ontwaren, welken weg hij was ingeslagen. Al had men hem ook in alle rigtingen gevolgd, zou deze moeite vruchteloos zijn geweest. Zijn vindingrijk vernuft om wanbedrijven op te sporen had hem deze beweging doen maken, om daardoor de huisgenooten in den waan te brengen, dat hij was uitgegaan; terwijl hij zich listig in eene alcove verborg, welke mede in de huiskamer uitkwam. Daar zat hij nu en durfde naauwelijks adem te halen, uit vrees van gehoord te worden; hetwelk hem in zijnen opgewonden toestand allerpijnlijkst viel. Hier hoorde hij de weeklagten van zijne vrouw, die, naar mate zij anders opgeruimder van geest was, uitbundiger jammerde. In alles, wat zij zich ontvallen liet, meende hij echter eene nieuwe bevestiging van zijn vermoeden te vinden. Vooral dacht hij het toppunt van zekerheid bereikt te hebben, in de zorgelijke aanbeveling van zijne vrouw aan den bediende, om op alle wijzen te voorkomen, dat haar man niemand vreemds zag. De goede vrouw zocht hierdoor zoo veel mogelijk te verhoeden, dat zijne vermeende krankzinnigheid bekend werd; hij echter maakte er uit op, dat zij het ontdekken van haren medepligtige wilde voorkomen, en dezen aan den toorn van een' beleedigd echtgenoot onttrekken. Zij overlegde intusschen, wat er gedaan moest worden, om den vertoornden man op te sporen.

Den verborgen bespieder brak intusschen het angstzweet uit; sidderende de volkomen overtuiging te zullen erlangen van hetgeen hij niet dan al te zeker dacht. Eindelijk werd er gescheld en open gedaan; eene mans stem deed zich hooren; er ontstond eene drokte, welke meer dan gewoon scheen te zijn. De vrouw des huizes bovenal slaakte een' kreet van aandoening... en riep bij het inkomen van den gast: «Ach, mijn goede JAQUES, wat is ons overkomen... mijn man...» hier stierven de woorden op hare lippen. «Mijn man... ach! wat zal er van ons worden.» Die goede man, intusschen reeds in zich zelven den triomf smakende de trouweloosheid te beschamen, vervloekte nu het duister, waarvan hij omgeven was, en had, zoo als men zegt, wel door eene plank heen willen zien, of zijne vrouw zich ook in de armen van dien goeden JAQUES had geworpen. Deze vroeg:

«Wat is het dan met uw man, zal hij nog langer uit blijven?» «Neen,» was het antwoord, «hij is teruggekomen, en...» Hier smoorden de woorden weder op hare lippen.

«Maar wat is het dan toch? maak er, bid ik u, een einde aan.»

«Ach, nimmer zal ik het u kunnen zeggen.»

JAQUES, wiens ondervinding in de wereld hem eene zekere bedaardheid had gegeven, zoodat hij zich nimmer verontrustte, vóór dat hij overtuigd was er redenen toe te hebben, vervolgde: «Bedaar een weinig, lieve SOPHIE, het kwaad zal zoo groot niet zijn, of wij zullen het wel te boven kunnen komen. Drink eens: ik zal intusschen een sigaartje aansteken.»

«Een sigaartje!» klonk nu eene vreeselijke stem uit de alcove. «Een sigaartje; hier heb ik er een, dat u zeker goed zal smaken.»

De vergramde man trad nu te voorschijn, en in triomf de gevonden sigaar, als een waar *Corpus Delicti*, in de hoogte heffende, trad hij op den vreemden gast toe, zag hem in het aangezigt en herkende — zijn' broeder, die vele jaren buiten 's lands had doorgebragt, en van wiens terugkomst, gedurende zijne afwezigheid zijne vrouw hem niets gemeld had om hem aangenamer te verrassen. De beschaamde achterdocht ging nu tot blijdschap over. Met bescheidenheid vroeg BEMMEL zijne schuldelooze en liefderijke gade, wier deugd hij zoo onregtmatig in twijfel had durven trekken, om vergeving, die hem, vooral nu zij zijne gewaande krankzinnigheid opgehelderd zag, ook gaarne geschonken werd. Tot boetedoening moest hij echter, hoe zuur het hem ook viel, met zijn' broeder een sigaartje rooken; hetwelk hij echter gaarne deed, en den rook van zich afblazende, zeide hij in zich zelven: *Sic transit Gloria mundi.*

DE ONTMOETING.

Tijdens de onlangs te *Parijs* plaats gehad hebbende onlusten, bevond zeker rentenier zich in de straat *St. Martin*, juist op het oogenblik, dat de oproerlingen zich op de brug van dien naam vertoonden. Om hun te ontkomen, trad hij in den openstaanden gang van een huis, klom den trap op, tot naar de bovenste verdieping, alwaar hij eene deur ontwaarde, die ten halverwege open stond. Hij trad het vertrek binnen, en bevond zich in de kamer van een jong en niet onbevallig waschmeisje. Vriendelijk verzocht hij eenigen tijd te mogen vertoeven. Het meisje bood hem beleefdelijk eenen stoel aan, en hield hem al arbeidende gezelschap. Gedurende deze zonderlinge bijeenkomst, ontstond er eene zekere vertrouwelijkheid: zij betoonde zich zoo oplettend jegens den grijsaard, dat hij er geheel door bekoord was, en toen hij dacht te kunnen vertrekken, omarmde hij zijne beschermster vaderlijk, en deed haar het volgende voorstel: «kindlief, ik ben een tamelijk welgesteld man; gij hebt het, naar ik bemerken kan, niet breed; ik zal u tot mijne erfgename benoemen. De heer G..... vroeg haar verder, of zij ook ouders of bloedverwanten had. Het waschmeisje bekende blozende, dat zij hare eigen meesteresse was, haren vader nimmer gekend, en hare moeder reeds vroeg verloren had. De heer G....., vroeg nu ook naar den naam van hare moeder, en nu oordeele men over de verbazing van het meisje, toen de oude man in haar zijne dochter hervond. Terstond nam hij het meisje met zich naar huis, en maakt thans de noodige toebereidselen, om haar wettiglijk voor zijne dochter te erkennen.

BRIELLE 21 Mei Z. Z. W. — A. Su ur, l'Estafette (S), Duinkerken.
MAASSLUIS 21 Mei O., — Niets.
ANTWERPEN 20 Mei. Denys, Clio, Messina. de Vries, Jenne Leonide, Leverpool. Nye, St. Antonius, Swinemunde; nog eene brik en eene schooner, de namen onbekend.
BATAVIA 26 Dec. Kievyt, Elisa, Rotterdam; reeds in Helvoet binnen. Heykoop, Admiraal Zoutman, dito. Overgaauw, Neêrlands Kroonprinses, dito. 28 Dec. Giltjes, Middelburg, Middelburg. Pott, Neêrlands Nijverheid, Rotterdam. Plokker, 3 Marias, dito. Reinhard, Sara Maria, Amst. — 29 Dec. Ingerman, Maria, dito. — 30 Dec. Van Barneveld Kooy, Koning der Nederlanden, dito. Van Duyn, Admiraal de Ruiter, dito. — 1 Jan. Landzaat, Ons Genoegen, dito. Glazener, Mary en Hillegonda, Rott. — 2 Jan. Van Braam, Houckgeest Cheribon, dito. — 6 Jan. Dekker, Dorothea, dito. — 7 Jan. Wente, Lucia Maria, dito. — 8 Jan. Sikkens, Provincie Groningen, dito. — 10 Jan. Bolhuis, Decima, dito. — 12 Jan. Blokzyl, Stad Amsterdam, dito. — 16 Jan. De Boer, Stad Schiedam, Rott. — 18 Jan. Beyer, Nederwaard, dito. Tekelenburg, Marco Bozzaris, Amst. Reinhold, Betsey en Sara, dito.
STRAAT SUNDA 17 Jan. Kapt. Diemer, Z. M. fregat RUPEL, Texel n. Batavia.
BAYONNE 14/15 Mei. P. H. Ohlsen, Industrie, Hamburg.
BORDEAUX 16 Mei. Beins, Hoffnung, Hamburg.
NANTES 16 Mei. Spille, Succes, Dantzig
ST. VALERY en CAUX 9/15 Mei. Fortin, Rosine, Hâvre n. Antw.
HAVRE 18 Mei. Barstow, Florence, Mobile. — Ter Reede: Goné, Trident, Batavia.
BREMERHAVEN 16 Mei. Kuckens, London Packet, Portorico. Von Harten, Frederika, Bordeaux
HAMBURG 17 Mei. Hollander, Vr. Cesina, Amsterdam. Kwint, Vr. Hendrika, dito. de Jong, Alberdina, dito — 18 Mei. Sievert, Kronprins von Preussen, Kaap Haiti. Lafrenz, Carl Adolph, Antwerpen. Freerichs, Anna Sophia, Gend.
Op DE ELVE 17 Mei. de Laureiro, Aviso, Havana. Birck, Mercurius, Bordeaux. Freese, Ospray, Antwerpen.
DANTZIG 10 Mei. Drent, Eendragt, Hamburg. — 12 Mei. de Vries, Vr. Johanna, Rotterdam. — 13 Mei. Mandema, Concordia, Amsterd. Flik, Johanna Catharina, Stockton. Hubert, Jonge Anna, Hull.
PILLAU 13 Mei. Juister, Catharina, Rotterdam. Legger, Jezelina, Amsterdam. Ekamp, Anna Clara, dito. Waterborg, Jan Frederik, Groningen. Patje, Annegina, Delfzijl Post, Anna Catharina, Papenburg. de Boer, Petronella, Hamburg. de Vries, Vriendschap, dito. Dekker, Alida, Hull.
BOLDERAA 9 Mei. Thusen, Havfruen, Amsterdam. Brouwer, Elisabeth, dito. Braus, Vriendschap, dito de Wyk, Hillechina, Londen. Muntendam, Arina, Groningen. Dethmers, Juffr. Ebels, Delfzijl — 10 Mei. Nagel, Gesina Petronella, dito. Svendsen, Sara Margaretha, Amsterdam. Pekelder, Catharina Jacoba, dito. Kreye, Frau Fenke Engelina, Harlingen. Krohn, Wismar, Antwerpen. Van Wyk, Jongvr. Maria, Leith.

UITGEZEILD.

VLIE 20 Mei. H. H. Haatje, Amelina, Arendahl.
HELVOET 21 Mei. A. Schaap, Jacobus, Batavia. A. Seenwen, Johanna Cornelia, Duinkerken. G. T. Lawson, Newport, Stockton. J. D. Williams, Earl of Clancarty, Londen. J. Hart, Commercial Packet, dito. F. Lawson, Laura, Hull. J. Ansdell, Clara, dito.
BRIELLE 21 Mei. D. Dunlop, Batavier (S), Londen. J. Kirkwood, Cynthea, Sunderland. J. White, Harmony, dito. — Gisteren nog: H. C. Kool, Princes van Oranje (S), Duinkerken. J. Nicholsen, Orient, Newcastle.
MAASSLUIS 21 Mei. G Thorrison, Ann, Newcastle.
BATAVIA 16 Jan. Zeylstra, Abel Tasman, Amsterdam. Reinhard, Sara Maria, dito. Veldman, Dankbaarheid, China. — 17 Jan. Miller, Walmot, Nederland.
SURINAME 15 April. Haasnoot, Zeevaart, Amst. Krull, Amphitrite, Rott.
CETTE 13 Mei. Florens, Norden, Hamburg. Hess, Frederica Louise, Rotterdam.
DANTZIG 10 Mei. Sap, Mijn Genoegen, Amsterd. Dick, Vriendschap, Rotterdam. Broekema, Hillechina Christina, Amsterdam. Schmidt, Maria Louise, dito. Steck, Amasis, Holland.

ERRATUM.

In het berigt van den *Avondbode* van 6 Mei, N°. 458, rubriek Zeetijding, staat: het schip Ellen Mury, Kapt. Ward, v. Vlissingen, te Yarmouth aangehouden, is abusief, moet zijn: sloep Ellen Mury, Kapt. Wells, v. Vlissingen.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

NEW-PORT, *J. A. Zeilstra*, FORTUNA. 5,246 st. 24 bos. IJzer, Gomperts en Hendriks.
J. Beynon, ELISABETH. 25 t. Giet-, 4,148 st. en bos., 301 bos. Plaat-, 175 bos. Band-IJzer, N. van der Stadt; 1,134 st. en bos. IJzer, Order.
MEMEL, *S. G. Funck*, FRIEDRICH. 25 l. 13 sch. Rogge, 36 l. 114 sch. Lijnzaad, 1 l. 3 sch. Afziftzel, Wed. F. van Heukelom en Zn.; 28 l 204 sch. Rogge, 752 sch. Lijnzaad, C Suwerkrop en Zn.
DANTZIG, *J. A. Zeilinga*, MAIKE. 62 l. Rogge, Order.
G. H. Karst, JANKE HOOYTES. 60 l. Rogge, J. Dekker.

ROTTERDAM.

BATAVIA, *O. Kievyt*, ELIZA 498 kan. Suiker, 379 b. Peper, 20/1 20/2 leg. Arak, 1,404 bl. Tin, 606 bos. Bindrotting, N. C. de Cock; 50 leg. Arak, E. Suermondt en Zn. en Co.
PASSAROEANG, *J. van Deft*, JONGE JAN 4,741 b. Koffij, 1,350 kannas. Suiker, 600 Runderhuiden, 1,500 bos. Bindrotting, Ned Handel-Maatschappij.
LONDEN, *R. Strawick*, GIRAFFE. 50 k. Thee, van Loo en Schnitzler; 6 k. do., van Ulpben en Ruys; 24 z. Gember, Kreglinger en Co.; 70 p. Goederen, Coomans, Born en Philippi; 11 p. do., Ackerlin en Blankart; 18 k. Thee, 783 koeken Koper, diverse Koopm., Order.
D. Dunlop, BATAVIER 60 z Salpeter, 25 ser Gom, 4 v. Koopm., M Retemeyer en Co; 10 ser. Indigo, Giltay en Pasché; 560 st. IJzer, Ch. Cornelder, Hz; 10 bos. do., G. M. Roentgen; 20 v. Suiker, 11 k. Indigo, 1 v. Cochenille, 672 koeken Koper, 410 st. do., 6 c. do., 304 koperen Tegels, 17 c. IJzerwerk, Order.
G. Pearson, LONDEN. 460 v. Harst, Gebr. Nottebohm; 40 b. Saffloer, 864 st. Limahout, 10 d. do, C. L. Ringrose en Co; 222 z. Koopm., Order.
John Blake, HAAS. 125 k. Thee, 100 bos IJzer, F. W. Eckstein; 6 k. Indigo, Pluygers en Hauck; 19 bos. Rotting, 3 do. Olifantstanden, 4 do., 20 m. Koopm., 11 k. do., 1 ptij Borens, Ackerlin en Blankart; 150 IJzeren. Pijpen, 7 b. do. do., 2 z Koopm, Collings en Maingy; 158 z. Salpeter, M. Retemeyer en Co.; 26 bos. IJzer, T van Bolst; 80 k. Koopm., 68 b. 16 v. do., 4 korven do., 1,639 bl. Lood, Order.
LEVERPOOL, *Geo. Capon*, MARY. 1 lad Zout, Order.
CARDIFF, *H. L. Heusema*, IDA BERENDINA. 1 lad. IJzer, J. F. Boffmann en Zoon.
DANTZIG, *J. Robinson*, ROSEBIL. 107 l. Rogge, de Knyper en Struth.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ST. PETERSBURG, 7 Mei.
TALK. 2,500 pud eerste soort Siberische Kaarsentalk zijn tot 125 Rs. met 5 Rs. handgeld op Augustus, en 5,000 pud Ukrainer dito tot 126 Rs., met 10 Rs. handgeld, op Junij verkocht.
SUIKER. 750 kisten wit Havana zijn tot 28 Rs. 50 cop. op tijd verkocht.

HAVRE, 18 Mei.
KATOEN. In deze week zijn 11,186 balen aangevoerd, en 1,069 verkocht, als: 26 Louisiana van fr. 110 à fr. 112; 348 Mobile van fr. 110 à fr. 112; 131 Georgia van fr. 105 à fr. 112; 24 Floridas tot fr. 109; 432 Fernambuk van fr. 125 à fr. 130; 58 Bahia tot fr. 111.50. De prijzen zijn iets slapper, en tot dezelve zij; slechts restanten van partijen te bekomen; de houders van groote partijen willen tot dezelve niet loslaten.
SUIKER Hierin heeft goede handel plaats gehad, doch tot iets lagere prijzen; 1,800 vaten zijn afgedaan; eerst heeft men van fr. 54.75 voor de goede 4de soort besteed, doch later fr. 54.50, en eindelijk fr. 54.25. Het grootste gedeelte is ter verzending naar het Noorden gekocht. 548 zakken Bourbon hebben fr. 54 à fr. 54.50, en 1,073 zakken dito, eenigzins beschadigd in veiling, fr. 49 à fr. 53 opgebragt.

ANTWERPEN, 21 Mei.
RIJST. Het restant der lading *Lotus*, 450 tiersjes Carolina, zijn afgedaan tot niet juist bekenden prijs.

ROTTERDAM, 21 Mei.
TABAK. Heden werden 583 pakken O. I. tot eenen onbekenden prijs verkocht; alsook 25 vaten Virginy Stelen, waarvan de prijs mede onbekend bleef.
RIJST. 155 vaten Eng. gepelde Carolina vonden tot *f* 16½ à *f* 17 koopers.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DENDERMONDE, 20 Mei.
Witte *Tarwe* geldt *f* 18 à *f* 17; roode dito *f* 17 à *f* 16. *Rogge f* 8.15 à *f* 8.7, *Raapolie f* 51¼ à *f* 51. *Lijnolie f* 45½ à *f* 46½.

Kunsten en Wetenschappen.

HET MUZIJKFEEST TE DUSSELDORP, OP DEN 19 EN 20 MEI 1839.

Plaatsgebrek verhindert ons, omtrent dit Muzijkfeest reeds nu verslag te doen. Wij moeten ons bepalen tot de enkele mededeeling, dat hetzelve is gehouden in de zoogenaamde Beckers Garten, onder de directie van Dr. Felix Mendelssohn Bartholdy. Toen deze beroemde voorstander der klassieke toonkunst den directeurzetel innam, werd hij met een tot driemalen herhaald trompetgeschal en daverende toejuichingen begroet. Het orkest en zangkoor heeft bestaan uit 586 personen, waaronder zich ook, uit Nederland, de heeren Kufferath en Dahme uit Utrecht, en de heer Lubeck uit 's Gravenhage, bevonden hebben. Met den heer Mendelssohn heeft de heer Julius Rietz deel gehad aan de leiding des geheels. De uitvoering van Händels Messias, met de instrumentatie van Mozart, heeft weinig of niets te wenschen overgelaten, en, in weêrwil der groote volte, heeft de beste orde geheerscht. Wij zullen het nader verslag wegens dit muzijkfeest in ons eerstvolgend nommer mededeelen.

Regtzaken.

Criminele Regtbank in Holland. Zitting van den 13, 14, 15, 16 en 21 Mei 1839. *Voorzitter:* Mr. J. H. VAN DER SCHAAFF.

DIEFSTAL VAN EFFECTEN.

Vervolg en Slot.

De subst. Off. van Just., Mr. D. C. van der Kemp, begon met de opmerking, dat het onbewezen was, dat jufvr. Julio, Peters, Stegman en Elis. Popke als hoofddaders schuldig waren, en dat het dus niet bleek, dat de diefstal door meer dan een' persoon zou zijn gepleegd. Vervolgens sprak ZEd. Gest. over Julio, die eerst onder een' valschen naam en met valsche voorgevens in Duitschland zich opgehouden, en aan opligting schuldig gemaakt had, en daarna naar België gevlugt was. Dáár werd hij in hechtenis genomen, en de ontvreemde certificaten gevonden, die dáár nog in handen der Justitie zijn; doch hij zelf werd, uithoofde der staatkundige verwikkelingen, ontslagen. Het publiek Ministerie ging daarna over om de bezwaren, tegen de verschillende beschuldigden, afzonderlijk te beschouwen, gelijk wij die reeds boven hebben medegedeeld. Omtrent Peters meende de heer van der Kemp geene schuldigverklaring te kunnen requireren, daar de bezwaren, ten zijnen laste, niet voldoende waren. De tweede, vierde, vijfde en zesde beschuldigden zijn alle in het bezit van gestolen goederen gevonden. Ten hunnen opzigte moet dus onderzocht worden, in hoeverre zij kennis van den diefstal hebben gedragen.

Met opzigt tot jufvr. Julio meende de heer van der Kemp, dat zij van het plegen van den diefstal aanvankelijk *geene* kennis had gehad, en, dat zij het eerst van Stegman, toen deze het pak bezorgde, had vernomen. Het was angst voor eene huiszoeking, die haar bevreesd maakte, het pak op de kamer te houden. Van dat oogenblik af droeg zij dus kennis van den diefstal. Het onderschepte briefje aan Stegman bevestigt dit. Het bleek verder, dat zij kennis droeg van den verkoop van het vervalschte Metalliek aan Frank, waarop ook het in de kousen verborgen briefje betrekking had. Ook hare weifelingen, omtrent een ontvangen bankbillet van *f* 100, leveren vermoedens op van schuld. Omtrent het voorgevallene met de strijkplank, kon zij den brief haar 's mans, waarop zij zich beriep, niet vertoonen. Dit geheele voorgeven is daarenboven onwaarschijnlijk. De verhalen van de getuige Roos zijn wel in vele opzigten geen geloof waardig; echter verhaalt zij daadzaken, die zij niet weten kon, dan van iemand, die met het voorgevallene in al de bijzonderheden bekend was.

Omtrent Stegman en Popke komt vooral in aanmerking, dat de eerste in het bezit der gestolen effecten is gevonden; zeker is het, dat zij zich dus omtrent de aankomst moeten verantwoorden, en dat doen zij niet zonder tevens hunner medepligtigheid te bevestigen. Want hunne voorgevens verdienen niet het minste geloof. Gesteld eens, zij waren vreemd aan den diefstal, wat konde de reden zijn, dat jufv. Julio aan Stegman schreef zich te verwijderen? Waarom verliet hij de stad? Hoe kwam hij aan zooveel goed, als bij hem is gevonden? Waarom, eindelijk, trachtte hij zich aan de nasporingen der justitie te onttrekken? Niet voldoende was het echter gebleken, dat Popke met *oordeel des onderscheids* zou hebben gehandeld. Zij werd door haren zoogenaamden vader als werktuig gebruikt.

Wat eindelijk van 't Woudt betreft, deze is in het bezit van al de metalieke obligatiën gevonden. Hij kan met geene bloote ontkentenis volstaan. Het vermoedt reeds kwade trouw, zich in te laten met vreemde personen, in dergelijken handel, op een' tijd, dat hij geacht moet worden geweten te hebben, dat er zulk een belangrijke diefstal was gepleegd, waarvan zelfs opgave in de openbare dagbladen was gedaan, en waarvoor hij daarenboven door den makelaar Pagez was gewaarschuwd. Hiermede vereenigt zich de vreemde omstandigheid, dat hij den Weener-Florijn als gelijk staande met den Nederlandschen gulden heeft berekend. Onwetendheid is niet te veronderstellen bij iemand, die, zoo als van 't Woudt, zich zoo aan den effectenhandel overgaf.

Het publiek Ministerie requireerde dus, dat men zoude bevelen, dat J. B. Julio andermaal zou worden ingedaagd; dat jufv. Julio, H. Peters, J. Stegman en E. Popke zouden worden vrijgesproken van de beschuldiging van diefstal; dat Peters ook van de medepligtigheid zou worden vrijgesproken; dat jufvr Julio, Stegman, Popke en van 't Woudt zouden worden schuldig verklaard aan medepligtigheid van diefstal bij nacht in een bewoond huis met valsche sleutels en braak, door NIET meer dan een' persoon gepleegd, en zulks door het des bewust verbergen van het gestolene, en wel, ten opzigte van Stegman, na te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest; dat verder zou worden verklaard, dat E. Popke heeft gehandeld *zonder oordeel des onderscheids;* dat dus: Peters zou worden in vrijheid gesteld; E. Popke in een verbeterhuis tot haar 20 jaar opgevoed; en jufv. Julio en van 't Woudt tot tepronkstelling, Stegman tot geeseling en brandmerk met den strop om den hals en tot een onbepaald confinement zouden worden veroordeeld.

Mr. C. D. Asser, voor den beschuldigde Peters, voerde het eerst het woord, en betoogde niet slechts het onbewezene der schuld, maar tevens de onschuld van zijn Ed. cliënt. De heer Asser helderde hier de volgende omstandigheden op. 1°. Dat Peters zich zou bevonden hebben in de nabijheid der woning van van 't Vlie. De verklaringen, ten dien opzigte, waren aan twijfel onderhevig, en varieerden met die, welke bij de instructie waren afgelegd. Het was dan ook een zeer donkere avond, bijna nieuwe maan, terwijl de lantaarnen, in de Egelantiers- en dergelijke straten, zoo hoog zijn opgehangen, dat zij weinig, of een valsch licht geven. Al hadden zij nu eens Peters gezien, zoo zijn toch de bijzonderheden, die de getuigen opgeven, *stellig* onwaar, daar het bewezen is, dat hij van 7—9 ure bij Mijntje Poen geweest is, zoodat hij niet te *gelijker tijd* in de Egelantierstraat kan gezien zijn. Het naloopen eener dienstmeid zou (zoo het waar ware) allervreemdst zijn, op een oogenblik, dat men diefstal met braak gaat plegen. 2°. De zoogenaamde ontsteltenis is reeds, door de nadere verklaring van van 't Vlie, in de debatten opgehelderd. 3°. De verdenking van van 't Vlie is zoo zeer door gemoedsbeweging gekenmerkt, dat hij zelfs in den aanvang zijne eigen kinderen heeft beschuldigd. Hij heeft niet eens *stellig* verklaard, dat Peters zoo naar alles heeft omgezien. En al ware het zoo, zoo is dit echter niets vreemds in een kundig werkman, als de beschuldigde is. Peters is dan ook eerst op de verklaringen der getuige Roos in hechtenis genomen, en deze verklaring is het *vierde* bezwaar. Doch hare opgaven zijn zoo tegenstrijdig, dat zij (al ware de getuige zelve van beter allooi,) geen het minste geloof verdienen. Hij bezat daarenboven geene voorwerpen van weelde en sieraad; terwijl zijn goed gedrag door de verklaring van den heer van Paddenburg is bevestigd. Zijne vroegere veroordeelingen zijn dan ook niet van dien aard, dat zij eenig vermoeden tegen hem opleveren.

Mr. J. van der Meer de Wijs, verdediger van J. Stegman, vestigde de aandacht op het volkomen gebrek aan bewijs. Het zou derhalve voldoende zijn, de ongenoegzaamheid en onbeduidendheid der ingebragte bezwaren aan te toonen, hoezeer de opgaven van medebeschuldigden eigenlijk niet eens bezwaren kunnen worden genoemd. Het is erkend, dat Julio op zekeren avond hem een pakje heeft ter hand gesteld, hetwelk hij den volgenden dag ongeopend aan Julio heeft teruggegeven, waarbij en hij, en Popke, eenigen tijd op Julio's kamer hebben vertoefd, zonder, dat hij erkent bij de opening van dat pakje te zijn tegenwoordig geweest. Ziedaar dus alles, wat uit zijne bekentenis resulteert. Het blijkt niet, dat in dat pakje de gestolen effecten zijn geweest; en al bleek het, dan nog zou daaruit geene medepligtigheid, geen *des bewust* verbergen van het gestolene volgen. Het eerste bezwaar ten zijnen laste is de verklaring van jufvr. Julio. In de vroegere verhooren heeft zij zelfs den naam van Stegman niet genoemd; later heeft zij van hem als een onbekend persoon gesproken; toen weder geheel varierende verhalen aan hare vertrouwde Roos gedaan, en eindelijk hier in de debatten opgegeven, dat Stegman zich aan haar als de dador zou hebben bekend gemaakt. Die opgaven dragen het stelligste kenmerk van onwaarheid; zoo als de heer van der Meer de Wijs uit verschillende omstandigheden poogde aan te toonen. 2°. Eene tweede getuige tegen Stegman is Joh. Wilh. Roos; ook hare opgaven zijn tegenstrijdig, en verdienen geen het minste geloof. Zoo verre was hare onbeschaamdheid gegaan, dat zij niet slechts de suppoosten, maar den Regter ter Instructie zelven in de zaak heeft gemengd! Een *derde* bezwaar is het briefje van jufvr. Julio. Het vragen om geld, en wel zulk eene geringe som, is niet vreemd. Doch uit alles blijkt, dat jufv. Julio niet de vervaardigster is, daar zij niet wist, of weten kon, dat haar man mede zoude gevangen zijn. Dit geheele briefje is dus alleen uit het brein van de getuige Roos voortgekomen. Ten slotte merkte de verdediger op, dat Westhoff wel ontkent ooit geld aan Stegman te hebben geleend, doch dat ook hij als Crimineel veroordeelde geen geloof verdient; terwijl en dit punt en andere bijgebragte omstandigheden niets afdoen om de schuld van den beklaagde te bewijzen.

Mr. L. H. Kuhn voerde het woord voor Elisabeth Popke. Noch de instructie, noch de debatten, hebben iets ten haren laste opgeleverd. Zij zuchtte in den kerker, omdat een schepsel, den naam van mensch onwaardig, een schepsel, die het voorregt heeft, boven allen laster verheven te zijn, en welker levensgeschiedenis uit de archieven der criminele griffie kan worden opgemaakt, haar heeft beschuldigd. Het zou eene beleediging zijn te veronderstellen, dat de regtbank aan hare logentaal iets zou hechten. De verdediger zou van haar verder niet gewagen, en gaf haar der openbare schande ten prijs. Maar wat blijkt er nu omtrent het aangehaalde bezwaar? Alleen, dat zij een pak op last van haren vader gedragen heeft, niet, dat zij wist, dat het pak effecten bevatte, veel min, dat die bij van 't Vlie zouden zijn ontvreemd. Zij kon het niet weten: omdat het pak verzegeld en toegebonden was! Het kind had welligt nooit een effect gezien, en had zeker geene kennis van obligatiën, certificaten, coupons, enz., zij, die niet eens kon lezen of schrijven! Of is het te veronderstellen, dat de daders een kind van 14 jaar noodeloos als deelgenoot in hun zoo zorgvuldig bewaard geheim zouden hebben opgenomen? In het briefje aan Stegman wordt wel van zijne dochter gesproken; maar 1°. is dat briefje van de getuige Roos afkomstig, en 2°. bewijst het niets ten opzigte harer schuld. Jufvr. Julio kon enkel daarbij ten doel gehad hebben, eene gevaarlijke getuige te verwijderen. De conclusie, om haar in een verbeterhuis op te voeden is ongegrond, daar er van schuld niet het minste blijkt.

Mr. J. van de Poll, advocaat van Jufvr. Julio, vestigde de aandacht op het veelzijds belangrijke dezer regtszaak, die, gepaard met al de duisterheid, eene vaste overtuiging omtrent schuld of onschuld hoogst moeijelijk maakte. De verklaring van de beschuldigde omtrent de schuld van Stegman had veel van het raadselachtige opgelost. De verdediger merkte nu aan, dat men zich hier 2 vragen moest voorstellen; vooreerst, of zij schuldig aan den diefstal zelf, en ten tweede, of zij niet in allen gevalle medepligtig is. De eerste vraag was zelfs door het publiek Ministerie ontkennend beantwoord. De pleiter zou zich bij de tweede bepalen. Hier moest onderzocht worden: vooreerst, of de beschuldigde gestolen goederen geheeld heeft, en ten tweede, of zij wist, dat die gestolen waren.

Het voorval met de strijkplank komt vooreerst in aanmerking. Zij ontkent, dat zij bij het verzenden dier plank aan hare moeder geweten heeft, dat er effecten in waren verborgen. Tegen die ontkentenis staat geen bewijs, zelfs geene aanwijzing over. Maar, hoe wist zij het dan, toen zij een der effecten er uit nam, en bij van 't Woudt bragt. Het antwoord is, « uit een' brief van haren man! » Men kan dezen brief ontkennen, er om lagchen en de schouders op halen: hiermede is de verdediging niet beantwoord, het onmogelijke der zaak niet bewezen. En, welk bewijs levert men, dat zij wist, dat ook het andere daarin verborgen effect gestolen was? De bergplaats moge vreemd schijnen, — om haar schuldig te verklaren, is het bewijs noodig, dat zij de *stellige* wetenschap had, en niet slechts *giste*, dat het gestolen was. En nu zij eenmaal erkend had, den diefstal van Stegman te hebben vernomen, kon zij ook veilig beweren, alle daarmede in verband staande brieven haars mans te hebben vernietigd.

De beschuldiging beroept zich verder op een geheimzinnig briefje, in de kousen gevonden. Ook dit laat zich ophelderen door voorschriften, die haar man haar heeft gegeven; waarin niets onwaarschijnlijks ligt, als men aanneemt, dat Julio bezorgd was, voor hetgeen in zijne afwezigheid voorviel, en zijne vrouw eerst langzaam wilde inlichten. Was het wonder, dat zij na de ontdekking, haar door Stegman gedaan, alles zocht te vernietigen.

Haar gedrag na de door Stegman aan haar gedane bekentenis, levert geene bezwaren op. Hare verklaring in dit opzigt mag niet verdeeld worden, en neemt men de waarheid der haar door Stegman gedane ontdekking aan, zoo moet men ook het tijdstip aannemen, waarop die ontdekking zou zijn geschied. Er is niet de minste reden, te gelooven, dat (zoo als de officier beweerde), die ontdekking reeds bij het brengen van het pakje zou hebben plaats gehad. Door de bekentenis van Stegman, verkreeg zij tevens de zekerheid, dat haar man een misdadige en zij verlaten was. De treurige gedachte, dat men haar niet gelooven, haar de schuld haars echtgenoots zal doen dragen, deed haar het pad der waarheid verlaten, en die waarheid was de eenige weg, die haar kon redden. Zij huiverde Stegman, die haar zijn vertrouwen geschonken had, zij huiverde haren man te verraden. Uit dit alles volgt dus, dat zij, toen zij de eenige materiële daad pleegde, die aan compliciteit zou kunnen doen denken, nog geene kennis van den diefstal droeg. Het vinden van het gestolen goed, in eene plaats, die zij gezamelijk met haren echtgenoot bewoonde, is geen bewijs van hare medepligtigheid. Alles berust dus op de onbewezen stelling, dat tusschen het verbergen in de strijkplank en hare arrestatie er geen middel van eene ontdekking van het gebeurde tusschentijds voor haar mogelijk was. De bloote wetenschap op heden is zelfs geene aanwijzing, dat die zelfde wetenschap op gisteren bestond.

De heer v. d. Poll ging nu over tot de betrekkingen, die tusschen de beschuldigde en de getuige Roos hadden bestaan. Zij, die eenmaal wegens bedrog veroordeeld is, had niet behooren geroepen te worden, om in het heiligdom der Justitie getuigenis te geven! Zij staat als erkende misdadigster tegen eene tot nog toe onbesproken vrouw (als de beschuldigde) over. Hare verklaringen verdienen dus geen geloof, als zij strijden met de bekentenis van vrouw Julio. Als waarheid kon men aannemen die opgaven, welke door de *erkende* briefjes worden bevestigd. Maar even zeker is het, dat zij in andere opzigten stellig gelogen heeft. De opgave van de gevangenis van Julio, en het plegen van den diefstal zelve, waarbij zooveel verwarring heerscht, zijn hiervan onder meer de bewijzen. En in al die briefjes vond men slechts het denkbeeld: *ik zit hier voor mijnen man gevangen;* maar nergens ontmoet men iets, dat hare verklaringen logenstraft.

De nog overige bezwaren zijn van weinig belang. Dat zij de papieren niet op de kamer wilde houden, is slechts omdat zij Stegman wantrouwde. Het bezit van vele stukken goud en zilver is niet vreemd. Uit eene acte van scheiding, in het jaar 1826 gepasseerd, blijkt, dat zij toen een vermogen van ongeveer *f* 10.000 bezat, hetwelk door haar ten huwelijk is aangebragt. Ook de meerdere uitgaven in de laatste jaren zijn genoeg verantwoord door de *f* 400, die zij van den voormaligen compagnon haar 's mans bij de afrekening had ontvangen. Eindelijk (zegt men) zou zij geweten hebben, dat Julio effecten op reis medegenomen had. Het is zoo! maar daaruit volgt in geenen deele, dat zij de afkomst dezer stukken kende. Integendeel blijkt het, dat haar man in vele opzigten haar niet in zijne geheimen liet deelen.

Maar, al stelt men, dat zij van den beginne af van de aankomst der effecten heeft kennis gedragen, is dan eene vrouw, die maatregelen neemt om de veiligheid haars echtgenoots te verzekeren, strafbaar? Welk toch was het schrikkelijk dilemma, waarin zij in die veronderstelling zou geplaatst zijn? *of* haren echtgenoot aan te geven, *of* zelve medepligtig te worden! De wetgever zondert zelf de vrouw uit, waar hij de algemeene verpligting tot openbaring van misdaden oplegt, ook dan als de band des huwelijks verbroken is. Zijn er dan geene hoogere belangen voor den staat, dan dat ieder misdrijf ontdekt worde? Is de rust en eensgezindheid der huisgezinnen niet van hooger belang? De Oudheid moge het geprezen hebben, dat men liever burger dan mensch wilde zijn. Neen! de natuur heeft hare regten verkregen. Zij roept ook u toe, dat, al heeft zij haren echtgenoot willen redden, zij eene natuurlijke, geene strafwaardige daad heeft [illegible], door hem niet te verraden, wien zij gehoorzaamheid en trouw verschuldigd was [illegible]

Mr. H. J. van Affelen van Oorde, [illegible] begon met op te merken, [illegible] tigt waren. [illegible]

's mans maakt het onwaarschijnlijk, dat hij zich aan het opkoopen van gestolen goed zou hebben schuldig gemaakt. Van welke zijde men de zaak beschouwt, men kan de beschuldiging niet verder dan tot *mogelijkheid*, of hoogstens tot *waarschijnlijkheid* brengen.

De eenige vraag: is het *sciemment* verbergen. Hij moet zich, zegt men, op het bezit verantwoorden! *Het zij zoo!* Hij doet dit. Hij was (en dit is gebleken) gewoon beleeningen te doen. Bewijs van schuld is er niet. Alle bezwaar moet dus in omstandigheden bestaan, en deze zijn bloote verdenkingen, niets meer! De verklaring van Pagez is het eenige, dat iets beteekent. Het bloote bezit doet niets af. Ook in zijnen handel met Julio is niets vreemd. Hij heeft, zegt men, de dagbladen gelezen? Is dit bewezen ten opzigte van hem, die meestal ziek te bedde lag? De geheele verdediging splitst zich verder in de beantwoording dezer vragen:

1°. Of hij van Julio heeft geweten, dat de effecten gestolen waren?

2°. Of hij het *later* vernomen heeft?

1°. Het blijkt nergens uit, (en dit verlieze men niet uit het oog) dat Julio, met wien hij gehandeld heeft, de auteur van den diefstal is. En al was dit zoo, waarom zou hij aan van 't Woud den diefstal erkend hebben? Hiervoor is geene reden uit te denken. Waarom zou hij het dan ook niet aan Frank (met wien hij vroeger handelde) hebben beleden? Maar, zegt men, de besch. stond met Julio in betrekking! Dit bezwaar wordt op eene voor hem gunstige wijze in het proces opgehelderd. Hij had namelijk met Julio over het aangaan eener compagnieschap gesproken, die wel niet tot stand gekomen is, maar waarvan de concepten bij de stukken zijn. Van hier dus die bekendheid! Van werkelijke vriendschap zijn geene sporen. Het tegendeel blijkt. Immers, van 't Woudt zou dan wel geweten hebben, dat Julio op reis, en zijne vrouw gevangen was; en zou hij dan niet gezorgd hebben de effecten in questie te verbergen, die nu door hem dadelijk aan den Regter ter Instructie zijn ter hand gesteld, met de briefjes van Julio en zijne vrouw er bij, en liggende in denzelfden trommel met zijne overige effecten.

De beschuldigde is in zijne opgaven steeds met zich zelven gelijk, en aan de waarheid getrouw gebleven. Dit blijkt: 1°. uit zijne opgave omtrent zijne bekendheid met Julio; 2°. omtrent het beleenen, en niet koopen der effecten; 3°. uit het ook aan hem voorgegevene door Julio, dat hij (Julio) voor zijn patroon op reis ging; 4°. uit de ook van elders bevestigde verklaring, dat hij nog eenige gelden terug geven moest; 5°. uit het voorwendsel van Julio, dat het effecten waren van zijne vrouw, die niet mogten verkocht worden — alle omstandigheden, die ook *aliunde* blijken. Indien hij complice van Julio is, waarom heeft deze dan niet *alle* de effecten bij hem beleend; waarom ook nog anderen in de zaak betrokken? Ook in den prijs heeft men een bezwaar gevonden. Maar is zijne oplossing zoo onaannemelijk? Is het zoo onmogelijk, dat hij *florijnen* en *guldens* voor hetzelfde hield? De acte daarenboven is door Julio geschreven, die de berekening zoodanig heeft gemaakt. Waarschijnlijk is deze beleening dus vroeger dan de verkoop aan Frank geschied: want bij het hierop betrekkelijke verkoopbriefje worden florijnen berekend. Julio was dus toen wijzer geworden. Indien de stukken niet beleend, maar verkocht waren, kwamen er in het geheel geene briefjes te pas; of heeft men briefjes willen maken om zich te verantwoorden, dan zou men wel gezorgd hebben de florijnen rigtig te berekenen. De som van *f* 6.240, die hij voor de 6 Metallieken betaalde, is ook inderdaad veel te hoog om aan een' koop van gestolen goed te denken; daarenboven blijkt het, dat de prijs met de meeste naauwkeurigheid is afgedaan. Het vertelsel van de getuige Roos, dat Peters ook effecten bij van 't Woudt zou hebben gebragt, is zoo blijkbaar logenachtig, dat zelfs het Publiek Ministerie er niet aan hecht; en indien dit zoo ware, waarom zouden dan die stukken niet evenzeer als de overige gevonden zijn. Het briefje van jufvr. Julio behelst ten zijnen opzigte niet het minste bezwaar. En deze beschuldigde heeft, in hare vertrouwde gesprekken met de getuige Roos, niet het minste omtrent van 't Woudt geopenbaard.

2°. Maar nu de depositie van den makelaar Pagez. De verdediger wil niet aanmerken, dat dit geheele gesprek is een geïsoleerd feit, slechts door eene getuige verhaald. Men kan alles op de meest bezwarende wijze aannemen, dan blijkt alleen, dat hij het heeft kunnen weten, niet, dat hij het geweten heeft. Het is niet bewezen, dat hij de nommers heeft geconfronteerd. Ja het tegendeel is waarschijnlijk. Hij lag ziek te bed, en in dien toestand werdt hem de nota bezorgd. Naar alle waarschijnlijkheid, had hij toen de effecten reeds. Is het nu te denken, dat hij zich in dien toestand den trommel met effecten op het ziekbed zou hebben doen brengen. Onvoorzigtig moge dit alles zijn, het is niet misdadig. Maar, waarom ontkent hij alles. Hij ontkent niet, hij kan zich alleen de omstandigheden niet herinneren, en dit is in zijnen ziekelijken toestand, ook in andere opzigten niet vreemd. De verdediger maakte nu nog de opmerking, dat het volstrekt niet was geconstateerd, dat de bij hem gevonden nommers dezelfde zijn, die bij van 't Vlie zijn gestolen. Ten slotte wenschte de heer van Affelen, dat de syllogismus, die hij meermalen in de debatten had gehoord: « alle gaauwdieven ontkennen: gij ontkent; dus zijt gij schuldig, » niet in ernst mogt gemeend zijn, en zeker bij de regtbank geenen ingang mogt vinden, en eindigde met aan te merken, dat hier niet een der middelen aanwezig is, die de wet vordert om eene schuldigverklaring uit te spreken.

De Regtbank heeft, zoo als reeds gisteren gemeld is, jufvr. Julio veroordeeld tot drie jaren correctionele gevangenis, en Jan Stegman tot geeseling en brandmerk met den strop aan de galg vastgemaakt, benevens achtjarig confinement. Peters en Popke zijn vrijgesproken. Omtrent van 't Woudt heeft de Regtbank verklaard, dat het door hem gepleegde feit noch misdaad, noch wanbedrijf opleverde. Deze beschuldigde is, op requisitoir van het openbaar Ministerie, in hechtenis gebleven.

De veroordeelde Stegman heeft zich bereids in cassatie voorzien.

ERRATA.

In het eerste gedeelte van het verslag zijn eenige drukfouten ingeslopen:

Blz. 3 kolom 3 op r. 17 van onderen, *staat*: werd na eene korte beraadslaging aan de Regtbank de vraag voorgesteld, *lees*: werd na eene korte beraadslaging met de Regtbank, de vraag aan haar voorgesteld.

Blz. 4 kolom 1 r. 18, *staat*: burgemeester van der Heiden, *lees*: burgemeester van den Helder.

Aldaar r. 24, *staat*: en dat hij *f* 150 van rekeningen van Westhoff zou hebben ontvangen, *lees*: en dat hij *f* 150 van zekeren Westhoff zou hebben ontvangen.

Arrondissements-Regtbank te Utrecht: Zitting van Woensdag 16 en Vrijdag 18 Mei 1839.

Heden diende alhier voor de Arrondissements-Regtbank de zaak van den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Arnhem. Tegen de onteigening hunner gronden, ten algemeenen nutte, hadden zich onderscheidene grondeigenaars, onder Baambrugge wonende, verzet. Voor dezelve voerde de advocaat Donker Curtius het woord. Z. Ed. beweerde, dat er hier eene willekeurige aanranding van eens anders eigendom bestond, daar de wet van 8 Maart 1810, uit welke men zijne gronden had geput, tot het onteigenen ten dezen, op het hoogst onbillijke beginsel van een dominium eminens berustte, hetwelk in de middeleeuwen te huis behoorde, en derhalve zoowel onbestaanbaar en strijdig was met eenen constitutionelen regeringsvorm over het algemeen, als wel in het bijzonder met de grondwet van Nederland.

Daarenboven was die wet onuitvoerbaar, daar de autoriteiten in dezelve opgenoemd, als prefecten, maires, enz. niet meer bestonden. In alle gevallen was bij de invoering der nieuwe Nederlandsche wetgeving, en wel bepaaldelijk bij art. 1 van de wet van 16 Mei 1829, uitdrukkelijk bepaald, dat alle verordeningen en besluiten, tot het wetboek Napoleon behoorende, zouden zijn vervallen, zoodat ook de wet van 1810, zijnde een uitvloeisel van art. 545 *Code Napoleon*, van den dag dier invoering als vervallen moest worden beschouwd.

De pleitbezorger beklaagde zich verder, dat de formaliteiten, bij de wet van 8 Maart 1810 voorgeschreven, niet zouden zijn in acht genomen. Immers 1°, bestond hier geen algemeen nut; en 2° waren hier geene openbare werken gelast, maar werken uit de privaatbeurs van Z. M. den Koning te bekostigen. Er was dan ook hier aan de voorschriften van de wet van 1810 niet voldaan.

De Officier van Justitie, Mr. van Hees van Berkel, hierop het woord nemende, zeide hoofdzakelijk, dat hij zijne te nemen conclusie toelichtende, dit niet beter meende te kunnen doen, dan één voor één de redenen van den geachten pleitbezorger, zoo als hij dezelve zoo even uit zijnen mond had mogen vernemen, te weêrleggen.

Ook hij had den diepsten eerbied voor het regt van eigendom. En hoe kon dit anders? Zag men niet verschillende landen, minder door de vruchtbaarheid des gronds, dan door de veiligheid, de onschendbaarheid van het regt van eigendom, bloeijen? Zag men niet de uitgestrektste streken aan dorheid en verwoesting ter prooi, omdat het regt van eigendom aldaar niet was verzekerd? Ja, was niet geheel ons vaderland door nijvere bewoners aan de zee ontwoekerd, en alzoo het aangewonnen, het wettig erfdeel van deze geworden, niet het krachtigste, het voldingendste bewijs van de heilrijke gevolgen, die vastheid van bezit aan staten en volken schenken kan? Hij betwistte dan ook hier geenszins het regt van eigendom, aan wien dit ook zijn moge. Het was de taktiek der opposanten, dit alzoo voor te dragen. Immers, zij wilden invloed op het gemoed des regters uitoefenen. En, hoe konden zij dit beter, dan aan den Nederlandschen regter van schennis van eigendom te spreken? Hij herhaalde het dan ook nogmaals, dat hier aan niemand zijn regt van eigendom werd betwist. De uitoefening echter van dat regt moest, even als die van andere regten, worden geregeld. De ware vrijheid bestond in eene wijze overeenstemming der individuële regten met het algemeene nut, het algemeene welzijn. In dat algemeene nut moest het regt van eigendom eenige beperking vinden. De grondslag nu dier beperking was het dominium eminens, waarop de wet van 1810 steunde. Men had dit dominium eminens als een uitvloeisel van middeleeuwsche willekeur uitgekreten, omdat men het niet in zijnen waren zin had opgevat en begrepen. Puffendorff en Grotius, op wier gezag men zich ten dien aanzien had beroepen, verzetten zich wel tegen de woorden dominium eminens, die zij onnaauwkeurig noemden, geenszins tegen den grond der zaak zelve.

In de middeleeuwen had dit dominium eminens zijnen oorsprong genomen, daar men in dezelve twee hoedanigheden in den vorst onderscheidde, die van eersten magistraatspersoon, en die van opperhoofd in den rang der leenen. Geenszins nu als eigenaar van den grond, maar als opperbestuurder van het algemeene nut en welzijn, maakte de vorst wetten, bij welke hij het gebruik der bijzondere eigendommen regelde.

Het dominium eminens derhalve, in dezen zijnen waren zin opgevat, beteekende geen regt van eigendom hoegenaamd, maar slechts de bevoegdheid van den vorst om datgene te regelen, wat tot algemeen nut strekken konde. Gewigtige beweegredenen hadden deze bevoegdheid van den souverein bij de grondwetten doen heiligen. Immers het scheen in de meening van alle diegenen, die in eene burgerlijke maatschappij leven, te liggen, door eenige personele opoffering datgene mogelijk te willen maken, wat tot algemeen nut konde strekken.

Zoo billijk werd dan ook dit dominium eminens gerekend, dat men nog dagelijks uit kracht van hetzelve in de meest constitutionele Staten, als Engeland en Frankrijk, zag onteigenen.

Wat de afschaffing ipso jure der wet van 1810 door de daarop gevolgde grondwet betrof, zoo geloofde de heer van Hees van Berkel, dat die afschaffing dan alleen zoude kunnen worden gerekend plaats te hebben gehad, indien er zoodanige strijd tusschen beide wetten bestond, dat zij volkomen onvereenigbaar waren. Die strijd nu was geenszins aanwezig, daar de geest en de strekking van beide wetten één waren, te weten: dat niemand van zijn eigendom of een gedeelte van hetzelve kon worden ontzet, dan ten algemeenen nutte, en tegen behoorlijke schadeloosstelling. Art. 164 der grondwet op het stuk der onteigening was veeleer een gevolg van het dominium eminens, van oudsher hier te lande door de Staten uitgeoefend, dan wel van art. 17 van de verklaring *van de regten van den mensch*, gelijk de opposanten hadden beweerd. Daarenboven, indien er ook al eenige bepalingen van de wet van 1810 met de grondwet mogten strijden, dan zouden nog maar alleen deze bepalingen, volgens eene gezonde interpretatie des regts, zijn afgeschaft, geenszins de geheele wet zelve. De grondwet eene Lex juris publici zijnde, zoo was ook eene onbepaalde toepassing derzelve op de jura privatorum hoogst ongerijmd. De woorden van art. 164 der grondwet, in de gevallen en op de wijze, bij de wet te bepalen, doelden slechts op de wet, die, op welk eenen tijd ook, en van welken souverein geëmaneerd, in Nederland van kracht zoude zijn, en derhalve ook op de wet van 1810.

Had de wetgever gezegd bij *eene* wet te bepalen, in tegenoverstelling van bij *de wet*, dan was de meening der opposanten juist geweest, dat hij hier zoude bedoeld hebben *eene wet in de toekomst te maken*. Art. 165 der grondwet had evenmin de wet van 1810 afgeschaft, daar de twistgedingen, bij dat artikel bedoeld, twistgedingen zijn over den *eigendom*, dat is *aan wien de eigendom behoort*, waarvan bij onteigening geene sprake is, daar slechts bij dezelve wordt onderzocht, of de aangewezen gronden noodig zijn voor het aan te leggen werk.

Wat het onuitvoerbare der wet van 1810 betrof, omdat men in dezelve van prefecten, maires, enz. gewaagde, welke thans niet meer bestonden, zoo beriep de spreker zich op de besluiten van Z. M. van 1816 en 1819, bij welke de autoriteiten werden aangewezen, welke die van de wet van 1810 zouden vervangen. De geldigheid dier besluiten kon aan geenen twijfel onderhevig zijn, daar het tot de uitvoerende magt, welke bij de grondwet aan den Koning was opgedragen, behoorde, te zorgen, dat de bestaande wetten werden ten uitvoer gelegd.

Als rescripten van executie waren dezelve hier van kracht en geldende.

Wanneer bovendien het argument der opposanten opging, dan zoude van 1813 ook het Fransche *Code de procédure civile* hier te lande niet meer van kracht zijn geweest, omdat ook in hetzelve van prefecten en maires werd gesproken. In het hoofd van niemand was het echter tot nu toe opgekomen, dit te beweren.

Door de invoering der nieuwe Nederlandsche wetgeving was ook geenszins de wet van 8 Maart 1810 vervallen.

Art. 1 der wet van 16 Mei 1829 zegt slechts, dat de besluiten en verordeningen, welke tot het wetboek Napoleon behooren, van den dag der invoering van de nieuwe wetgeving zouden zijn afgeschaft. De wet nu van 1810, als het dominium eminens regelende, behoort tot het staatsregt, geenszins tot het burgerlijk regt, gelijk Puffendorff en Grotius duidelijk leeren.

De formaliteiten, bij den I en II titel der wet van 1810 vermeld, waren verder hier in acht genomen.

De pleitbezorger had beweerd, dat er hier geen algemeen nut bestond, dat er geene openbare werken waren gelast, en wilde daarover de Regtbank doen oordeelen.

De heer van Hees vermeende echter, dat tot die beoordeeling de regtbank niet bevoegd was; dat het voor haar voldoende zijn moest, dat er een koninklijk besluit bestond, hetwelk dit verklaarde; de wet van 1810 vorderde niets meerder.

Het ware standpunt, waaruit men de zaken ten dezen moest beschouwen, was eeniglijk dit, dat in den maatschappelijken staat het bijzonder belang in sommige gevallen wijken moest voor het algemeen belang. Deze was de ware grondslag der onteigening ten algemeenen nutte, en dezelve kwam den spreker zoo billijk voor, dat hij zich verwonderd had, dezelve in naam van milde en vrijzinnige beginselen te hooren aanranden. Immers het beginsel der onteigening ten algemeenen nutte, bij de oudste volken reeds door wetten geheiligd, was later, door den toets der eeuwen weldadig bevonden, overgebragt in het staatsregt der nieuwere natiën. Toen men aan alle beginselen eene heilig schendende hand sloeg, stiet men ook dat der onteigening ten algemeenen nutte omver, maar moest het weldra weder herstellen, omdat zelfs de mannen der omwenteling deszelfs noodzakelijk- en regtmatigheid bevroedden. In de constitutiën der Bataafsche en Fransche republiek vond men naast de woorden *vrijheid en gelijkheid*, het regt van onteigening ten algemeene nutte geschreven. — Zoo waar was het, dat de eerste wet van elken staat, *die van het algemeene welzijn*, zich op den duur niet laat verzaken, dat er beginsels zijn, tot welke de volken zelfs in den roes der omwentelingen steeds terugkeeren, omdat zij in de grondslagen der maatschappijen zelve hunne bekrachtiging vinden.

Advertentien.

CORRESPONDENTIE.

De artikelen:

a. Van Z. Gedachten over het verval van den Apothekers-stand, naar aanleiding der Proeve eener verbetering van het Apothekers-wezen door B. Meylink, Phil. Nat. Doctor, enz.;

b. Van A. Z. Over den toestand der geneeskundigen in ons vaderland;

c. Van *eenige wettige schoolhouders*, over sommige scholen hier ter stede, welke door hen als onwettige scholen beschouwd worden;

d. Van A. A. Over het examineren en kiezen van voorzangers bij de Nederlandsche Israëlietische gemeenten;

e. Aan den Edel-Achtbaren Raad der stad Amsterdam;

Kunnen niet worden geplaatst, als ongeteekend zijnde. Wij geven aan de geëerde inzenders in overweging, zich bij de Redactie bekend te maken, onder toezegging van geheimhouding, in zoo verre dit verlangd mogt kunnen worden.

Aan het verslag nopens de Leer- en Werkschool van hulpbehoevende meisjes, hier ter stede, zal eerstdaags eene plaats worden ingeruimd.

Schouwburgen, Concerten
EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 25 Mei 1839. Tot Sluiting van het Tooneel: DE SPELER OF REVENGE PRAAG, Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Iffland*. Gevolgd door: ARLEQUIN OF HET TOOVER-EILAND, Nieuw Groot Ballet Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, Nieuwe Costumes; en Nieuwe Decoratiën van den Heer *E. de Vries*; Muzijk van den Heer *A. Berlijn*.

Ten Zes ure op het Tooneel.

De Redactie heeft voor de arme weduwe met 4 kinderen (*zie de Advertentie*) ontvangen van W. J. L. *f* 1.65 en van A. Z. *f* 3.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.